

Evanjelium (Mt 5,1-12)

- ¹ Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci.
- ² Otvoril ústa a učil ich:
- ³ Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
- ⁴ Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.
- ⁵ Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.
- ⁶ Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.
- ⁷ Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.
- ⁸ Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.
- ⁹ Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.
- ¹⁰ Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.
- ¹¹ Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; ¹² radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami.

Žalm (Ž 37,3.8-11):

- ³ Ale spoľahni sa na Pána a dobre rob a budeš bývať v svojej krajine a tešiť sa z bezpečia.
- ⁸ Prestaň sa hnevať a zanechaj zlosť, nerozčuľuj sa, to vedie len k zlému.
- ⁹ Všetci ničomníci budú zničení, lež tí, čo dúfajú v Pána, stanú sa dedičmi zeme.
- ¹⁰ Ešte chvíľku a už nebude hriešnika; budeš hľadať jeho miesto, a nenájdeš.
- ¹¹ Tichí však zdedia zem a budú žiť v šťastí a pokoji.

Katechéza**„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.“** (Mt 5,5)

V dnešnej katechéze sa pozrieme na tretie z ôsmich blahoslavenstiev Matúšovho evanjelia: «Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme» (Mt 5,5).

Pojem „tichý“, ktorý je tu použitý, znamená doslova pokojný, jemný, mierny, láskavý, nenásilný. Tichosť sa ukazuje vo chvíľach konfliktov, je ju poznať na základe reakcie v situácii nevraživosti. Každý sa môže zdať tichým, keď je všetko pokojné, ale ako reaguje „pod tlakom“, ak na neho niekto útočí, uráža ho, napáda?

V jednom úseku sa svätý Pavol odvoláva na «Kristovu miernosť a skromnosť» (2 Kor 10,1). A svätý Peter zasa pripomína Ježišov postoj v utrpení: neodpovedal a nevyhrážal sa, pretože «sa zveroval tomu, ktorý súdi spravodlivo» (1 Pt 2,23). Ježišova tichosť sa dôrazne ukazuje počas jeho utrpenia. V Písme slovo „tichý“ označuje aj toho, kto nemá pozemkové vlastníctvo. A tak na nás robí silný dojem, keď tretie blahoslavenstvo hovorí práve o tom, že tichí „budú dedičmi zeme“.

V skutočnosti toto blahoslavenstvo cituje Žalm 37, ktorý sme počuli na začiatku tejto katechézy. Aj tam sa kladú do vzťahu tichosť a vlastníctvo zeme. Tieto dve veci, ak o tom dobre rozmýšľame,

„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.“ (Mt 5,5)

sa zdajú byť nezlučiteľné. Naozaj, vlastníctvo zeme je typická konfliktná oblasť: často sa bojuje kvôli územia, pre získanie nadvlády nad určitou zónou. Vo vojnách silnejší víťazí a dobýva ďalšie kraje.

Pozrime sa však dobre na sloveso použité na označenie vlastníctva tichých: oni nedobývajú zem: nehovorí „blahoslavení tichí, lebo dobjú zem“, nie. Blahoslavenstvo takto nehovorí. Oni ju „zdedia“. Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme. V Písme má sloveso „dediť“ ešte širší význam. Boží ľud nazýva „dedičstvom“ práve zem Izraela, ktorá je Zaslúbenou zemou.

Táto zem je zaslúbením a darom pre Boží ľud, a stáva sa znakom niečoho oveľa väčšieho než je jednoduché územie. Je to „zem“ – dovoľte hru so slovíčkami – ktorá je Nebom, teda krajinou, do ktorej kráčame: nové nebesá a nová zem, kam smerujeme (porov. Iz 65,17; 66,22; 2 Pt 3,13; Zjv 21,1).

Takže tichý je ten, kto „zdedí“ to najvznešenejšie z území. Nie je nejakým zbabelcom, „slabočom“, ktorý si robí z núdze cnosť a uzatvára sa, aby sa vyhol problémom. Práve naopak! Je to človek, ktorý dostal dedičstvo a nechce ho premrhať. Tichý nie je akýsi prispôsobivec, ale je to učeník Krista, ktorý sa naučil brániť úplne inú zem. Bráni svoj pokoj, bráni svoj vzťah s Bohom, bráni svoje dary, dary Božie, pestujúc milosrdenstvo, bratstvo, dôveru a nádej. Pretože tichí sú ľuďmi milosrdnými, bratskými, dôveryhodnými a ľuďmi s nádejou.

Tu musíme poukázať na hriech hnevu, ktorý je opakom: je násilným popudom, ktorého impulz poznáme všetci. Kto sa niekedy nenahneval? Všetci to poznáme. Musíme obrátiť blahoslavenstvo a položiť si otázku: koľko vecí sme zničili hnevom? Koľko vecí sme stratili? Jeden moment zlosti môže zničiť mnoho; stratíme kontrolu a neceníme si to, čo je naozaj dôležité, a môžeme zničiť vzťah s bratom, mnohokrát bez východiska. Kvôli hnevu viac mnohí bratia spolu nehovoria, vzdávajú sa jeden od druhého. To je opak tichosti. Tichosť zjednocuje, hnev oddeľuje.

Tichosťou mnohé veci získavame. Tichosť je schopná získať si srdce, zachrániť priateľstvá a mnoho ďalšieho, pretože ľudia sa rozhnevajú, no potom sa utíšia, premyslia si to a vrátia sa na svoju cestu, a takto s tichosťou môžeme veci naprávať.

Tou „zemou“ na vydobytie prostredníctvom tichosti je záchrana toho brata, o ktorom hovorí samotné Matúšovo evanjelium: «Ak ťa [tvoj brat] počúvne, získal si svojho brata» (Mt 18,15). Neexistuje krajšia zem, než je srdce druhého človeka: porozmýšľajme nad tým: neexistuje krajšia zem, než je srdce druhého, niet krajšieho územia, ktoré môžeme získať, než je znovuobjavený pokoj s bratom. - Niet krajšieho územia, ktoré môžeme získať, než je znovuobjavený pokoj s bratom. - A toto je tá zem, ktorú máme zdediť tichosťou! Ďakujem.

Franciscus